

ATASSUT

EM 2015/93

Steen Lynge

18. 11. 2015

Forslag til forespørgselsdebat om folkehøjskoler. Hvordan kan vi politisk være med til at understøtte det fortsatte virke i folkehøjskolebevægelsen? Hvilke politiske tiltag kan være med til at sætte klarere politiske rammer samt fremme ånden i den oprindelige folkehøjskolebevægelse?

(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Atassut vil gerne takke forslagsstilleren for emnet til forespørgselsdebat.

Atassut er enige i, at det er vigtigt, at have højskolerne i vort samfund. Tanken bag højskoler har altid været, at samfundet via højskoler skulle være med til at oplyse borgerne om samfundet og dets indretning. Derved skulle højskolerne gøre borgerne bedre i stand til at deltage i demokratiet. Dog er fokus med tiden blevet mere på personlig udvikling, og ofte specialiserer de enkelte skoler sig særligt i dele af dette.

Udover denne meget frie valgmulighed på fokusområder som Højskolerne har, fik højskolerne i 2010 også muligheden for at tilbyde karaktergivende forløb. Højskolerne har altså i dag meget frie rammer til at vælge mellem, hvilke forløb de måtte ønske at gennemføre fra år til år.

Ved denne forespørgselsdebat efterspørger forslagsstiller, hvordan det politiske system kan understøtte højskolerne, så højskolerne kan fokusere på deres oprindelig virke og ikke tvinges til at vælge kompetencegivende karaktergivende forløb, fordi de skal få økonomien til at løbe rundt.

Essensen i forespørgselsdebat er altså af økonomisk art. Forslagsstillerne kunne have spurgt direkte, om Inatsisartut støtter hendes antagelse om, at Højskolerne i dag er tvunget til at vælge kompetencegivende forløb fremfor de ikke kompetencegivende forløb.

Naalakkersuisut har i deres svar, netop oplyst om økonomien bag højskolerne. Højskolernes økonomi er set i forhold til Efterskoler, som skal udbyde kompetencegivende forløb, meget højere. Det skal siges, at Efterskolerne kan opkræve gebyr for deltagelse i deres skoleforløb.

Om samme ret til at opkræve gebyr gælder for højskolerne også, fremgår dog ikke af Naalakkersuisuts svar. Derfor vil Atassut gerne stille Naalakkersuisut det spørgsmål, om Højskolerne på samme måde som Højskolerne kan kræve deltagergebyr i deres kurser, og i givet hvilke kurser drejer det sig om.

Når det er sagt, så kommer spørgsmålet, om vi i samfundet har den råd til at fokusere på at give kurser, som ikke giver kompetencer til videre uddannelsesforløb, udover det personlige kompetencer, som et almindeligt højskoleforløb giver.

Atassut har ikke et entydigt svar på det. Dette skyldes, at alt for mange unge i dag forlader folkeskolen uden at have det nødvendighed kundskaber. Og i dag bruger vi efterskoler og højskolerne til at give disse unge muligheden for at få kompetencegivende resultater, så de kan komme videre i uddannelsessystemet.

Atassut har tidligere slået til lyd for og gør det gerne igen, at det er nødvendigt, at vi får genindført folkeskolens 11. klasse. Det vil give flest mulige unge kompetencegivende karakterer inden de forlader

folkeskolen, og ikke blive tvunget til at komme på ventelister til Piareersarfiit, efterskoler og højskoler, blot for at kunne få rettet op på deres folkeskoleresultater.

Atassut finder tanken bag højskolen vigtig. Tanken bag folkehøjskolen som Grundtvig havde var, at alle borgere høj som lav, skulle have muligheden for få folkeoplysning om demokrati og samfundet.

Det er dog vigtigst for Atassut, at samfundet fokuserer på at højne folkeskolen og vi tager en beslutning om at genindføre folkeskolens 11. klasse som frivillig valgmulighed. Udformningen er 11. klassen skal dog være således, at det skal være et skoleår, hvor man fokuserer på at styrke sig i de fag, man brug for at komme videre, samtidig skal 11. klassen være indrettet, så eleverne kan vælge mellem en fysik aktiv linje eller kreativ linje. Derved vil man kunne beholde elevernes lyst til at fortsætte evt. til 11. klasse i stedet for at forlade folkeskolen uden de nødvendige kundskaber og for at fortsætte i Piareersarfiit eller andre steder for

Med disse ord, vil vi fra Atassut ikke pege på konkrete løsninger nu, fordi Atassut enige i Naalakkersuisuts planer om at igangsætte dialog med Højskolerne og efterskolerne for at afdække deres økonomiske situation og eventuelle behov. Og dette skal bare vejen for, at vi politisk kan træffe nogle beslutninger i fremtiden på et oplyst grundlag.

Tak for ordet!